

DEBRECZEN

független és 48-as politikai napilap.

1913. XLV. évfolyam.

53-ik szám.

Szerda, július 23.

Előfizetési ár szétküldéssel:
HELYBEN:
Egy hóra 1 korona
Negyedévre 3
Egyes szám ára 4 fill.
VIDÉKEN:
Egy hóra 1 K 50 f.
Negyedévre 4 K 50 f.
Egyes szám ára 6 fill.

Felolvasó szerkesztő:
KIRÁLY PÉTER DR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Darabos-utca 7. szám.
Telefon: 412.

A munkapárt berkeiből.

Debreczen, július 22.

Két hónapi szabadság? Ha csak így kimondja is az ember, egy kissé soknak tetszik. Hát még ha hozzátesszük, hogy ez a hosszú szabadság Magyarország pénzügyminiszterének, Teleszky Jánosnak szól! Sok egy kicsit, sok. De amellet gyanus is. Hiszen két hónapon belül sok, nagyon sok elintézni valója van a pénzügyminiszternek. Krobotin már megkezdte a pesti utakat, Tisza a bécsieket. Nyilvánvaló, hogy aki a kasszakulcsokat kezeli, annak okvetlenül idehaza kell lennie. De Teleszky szabadságra megy. Az ember, ha akar, ha nem, arra kell gondolnia, hogy valaki helyettesíteni fogja tartósan és állandóan. Vagyis értelmesen és magyarul szólva, amint politikai körökben azt a határozottan beszélték — Teleszky eltávozik és leteszi tárcáját.

Kétségtelen, hogy Tisza szemében soha sem volt szimpatikus Teleszky. Ujabban pedig teljesen kényelmetlenné vált helyzete. Sokat beszélnek arról is, hogy Tisza a legutóbbi minisztertanácson nagyon kellemetlen módon adta tudtára Teleszkynek idegenkedését. A magasépítészeti hivatal létesítéséről volt szó. Ezt az ideát, amely igazán nagyfontosságú, Wekerlétől örökölte Teleszky. És az ideáért rendkívüli módon lelkesedett. Az egésznek a kivitele félmillió koronába került volna. Már fel is volt véve a jövő évi költségvetésbe és Tisza egyszerűen lefújta a dolgot, a költségvetési tételt pedig törölte.

Teleszkyt mélyen bántja a rideg elbánás. És most ezért megy tartós, talán állandó szabadságra.

Bécsből jelentik: Régóta kísért az a hír, hogy az általános fegyverkezés nyomása alatt a hadsereg létszámát, amelyet csak a mult évben emeltek föl, újból fel fogják emelni. Most bécsi jól értesült politikai körökben egész határozottsággal beszélnek, hogy a hadvezetőség 50,000 újabb ujoncot szándékozik kérni, amiből körülbelül 8,000—10,000 ujonc a honvédségre esnek. Ezzel a többlettel a hadsereg béke-létszáma 500,000 emberre egészülne ki.

A fölemelt ujonckontingens első sorban a határmenti helyőrségek megerősítésére szolgálna, melyek fölemelt létszámát béke idején is állandósítani akarják.

Beavatott helzen úgy tudják, hogy a hadvezetőség már a legközelebbi delegációktól új Dreadnoughtokra fog fedezetet kérni.

Kormánylapok büszke önérettel beszélnek arról, hogy harminckét vármegye szállított a Tisza-kormányának bizalmat és Tisza István maga ötszörös diszpolgár lett.

Az elragadtatás természetesen odahaza, önmaguk között sem lehet valami tulságosan őszinte. Hiszen ők maguk is nagyon jól tudják, hogy a bizalom és a diszpolgárság milyen fán terem. Hát még mi! Harminckét bizalom harminckét botrányt jelent és öt diszpolgárság öt város nyugalmát zavarta meg beláthatatlan időkre. Kapóra jött éppen a hódmezővásárhelyi jelentés, amely szerint Későy István gyógyszerész, hódmezővásárhelyi városatyja ma lemondott bizottsági tagságáról. Lemondását azzal okolja meg, hogy bár függetlenségi programmal választották meg, kényszerítették, hogy megszavazza Tisza István hódmezővásárhelyi diszpolgárságát.

A függetlenségi párt akciót indított, hogy mindazok a városatyák tegyék le mandátumukat, akik meggyőződésük ellen szavaztak.

Ugy-e kedves, ugy e finom illusztráció Tisza István hódmezővásárhelyi diszoklevelére?

Kereskedelmi politikánk.

Nagy feladatok.

Szávay Gyula — kereskedelmi államtitkár

Debreczen, jul. 22.

A kereskedelmi tárca vezetésében változás állott be. Beöthy László helyét báró Harkányi János foglalta el, aki évtizedeken át folytatott komoly közgazdasági tevékenységet.

A kereskedelmi tárca vezetésében beállott személyváltozással mi nem politika okokból kiváncsiunk foglalkozni, hanem tisztán közgazdasági illetve kereskedelmi politikai szempontból.

A politikából, magyar értejében véve a politizálást, különben is teljesen elég volt az ország reményli, még pedig pártkülönbég nélkül, hogy ezuttan az új név új szellemet is jelent. A kereskedelmi miniszter ne politizáljon, hanem segítsen a kereskedelem és az ipar bajain. Ez lesz a legjobb politika.

Harkányi Jánosra e téren igazán nagy feladat vár. Az ország kereskedelme és ipara jelenleg nehéz helyzetben tengődik, mely veszedelmesen hasonlít a gazdasági krízishez. A kereskedelemben a hitelválság és az ennek következtében beállott fizetési képtelenség pusztít, az iparban a hitelmegvonások, a fogyasztás lényeges megcsökkenése tüzemegszorításra és az ipari termelés általános csökkenésére vezetett. A visszafejlődésnek e veszedelmes folyamatát megállítani, elélyes kormányzati intézkedésekkel segítségre sietni az ország iparának és kereskedelmének: ez legsürgösebb teendője az új miniszternek.

A „Bikszádi” Gyógy-ásványvíz természetes

Egy üveg Bikszádi víz kapható minden fűszeres boltban 32 fillérért, üres üvegért visszafizetnek 8 fillért. Árjegyzéket kívánatra küld.

vegyi alkotórészeinél fogva a legjelesebb. Gyógyhatása fölülmulja a hasonlósszettelű külföldi ásványvizeket. Hurutos bántalmaknál páratlan. Az idei termésti savanyu borral vegyítve kellemes ital.

„BIKSZÁDI” GYÓGYFÜRDŐ IGAZGATÓSÁGA.

Reggelizés előtt félpohár

Schmidthauer-féle

Használatá valódi álás gyomorbetegségeknak, szék-szorulásban szenvedőknek.

Kapható Debreczen és vidékén minden gyógyszerertárban és jobb fűszerüzletben. Kis üveg 40 fill. Nagy üveg 60 fill.

Igmándi keserűvíz

Az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza.

A kereskedelmi kormányzat az évek folyamán tagadhatalmú lecsúszott másodrangú-lefűtősségi tervévé, hajtott pedig a miniszterium ériési hatáskörénél fogva a kereskedelmi tervének jaina a vezetőszeret az ország közgazdasági törvényhozásának és kormányzatának az irányításában. E természetes vezető pozíciónak visszahódítása, a kereskedelmi tárca domináló befolyásának biztosítása és érvényesítése lesz Harkányi Jánosnak legnehezebb hivatása. Az ország súlyos pénzügyei a pénzügyminisztert egyre nagyobb takarékosagra kényszerítik és a kereskedelmi és ipari érdekek ezt a fűkűlis szűkmarkúságot mindjobban érzik. Már a sürgős vasúti beruházások lényeges megszorításáig jutott el a pénzügyminiszterium takarékoskodása.

A kereskedelmi kormány új vezetőjének a legnagyobb harcot a pénzügyminiszterrel kell majd megvívnia, mert a fontos közgazdasági érdekek rovására takarékoskodni egyszerűen öngyilkos politika. De nemcsak a kiadások folyósítása körül kell szembeszállnia Harkányinak a pénzügyminiszterrel, hanem elvileg is vissza kell szereznie az idők folyamán a pénzügyminiszteriumra áthárított tevékenységi és hatáskört.

Egészséges ipari és kereskedelmi politika csakis így és megfelelő hitelpolitikával folytatható, ez pedig másként nem lesz elérhető, csak ha a hitelügyet a kereskedelmi kormány hatáskörébe viszik át.

Az új miniszter kinevezésével kapcsolatban vérosszerte egy feltűnő és szenzációs jelenség foglalkoztat. És ez nem más, mint hogy a megüresedett kereskedelmi államtitkárszékbe a debreczeni kereskedelmi és iparkamara jelenlegi titkárával, Szévy Gyulát nevezik ki.

Lehet, sőt valószínű, hogy az egész hűkacs, de ha való, úgy Harkányi alighanem komolyan akar hozzáfogni a reá váró nagy feladatok elvégzéséhez.

Szabadság — szerelem.

Nagyszerű és különös történet volt d'Aléria hercege, aki nemrég halt meg Nápolyban, hol 1863. nyarán láttam: őt először, letűnt, megöregedve a sors neres ösökkkel áldotta meg és a természet is pazarul elhamoizta ajándékaival. Nápolyban azt tartotték, hogy a királyság legszébb férfi és névre, gazdagságra az első mindenek közt.

Brtokai, nápolyi és pajermói házai kéjjakai révén könnyű lett volna az udvarnál és az államban elfoglalnia a legmagasabb helyek egyikét, ha kedve lett volna azokra pályázni; de neki, úgy látszott, mi sem volt kellemetlenebb, mint a közéjefi munka gondja és ezért minden tisztséget elhárított magától. A herceg különös ejőszeretettel foglalkozott történeti és művészeti tanulmányokkal. Rengeteg pénzt áldozott esatásokra, hogy felkutassa az ókornak szobrászat maradványait. Több ízben kedvezett neki a szerencse, különösen akkor, mikor Praxiteles egyik Vénuszát ásták ki munkésai. Ez a szobor volt baida-i villájának legszebb ékessége. Külön templomot emeltetett ennek az istennőnek és gyakran orákat töltött el ott ábrándozva, miájjatt lugásokban rejtőző zenészek kéjesen andalító dallamokkal gyönyörködtek.

D'Aléria herceg nemcsak a görög istennők bájai iránt tanusított rendkívüli fogékonyságot. Tetszetek neki koraszép asszonyai is. De bár ő maga szerelemre lobbantotta mindazokat a nőket, kiknek közelébe került, ő maga nem érezte soha ezt a hatalmas szenvedélyt. Feltűnően óvakodott, hogy szívét vajahogy je ne kösse. Bármilyen hevesen ostromolta is azokat, akiket kiválasztott és bármilyen buzgó szerető volt is, senki sem tudta őt hűlőjába keríteni s ha egyszer jónak látta, hogy szakítson kedvesével, kénytelenül széttrönte szerelmi viszonyainak bűncsét. Képes volt akkor a legvadabb védelemre és a legkeményebb bé-

Megkezdődtek a béketárgyalások.

Románia nem enged.

Románia nem enged.

Drinápoly elesett!

A legutóbbi eseményekről a következő hírlatok számolnak be:

Megkezdődtek a tárgyalások.

A Magyar Távirati Iroda jelenti Belgrádból: Papiikov és Ivancev főbornokok, Belső békedelegátusai tegnap este Nisbe érkeztek, hogy a szövetségesek delegátusaival a közvetlen béketárgyalásokat hadéktalanul megkezdjék.

A hajhatalan Románia.

Bukarestből jelentik: A román kormány tegnap minisztertanácsot tartott, amelyen foglalkoztak Bulgáriának közvetítő útján tett békeajánlatával. A kormány egyhangúlag elutasította az ajánlatot és egyuttal parancsot adott a hadvezetőségnek, hogy a román csapatok további előnyomulását rendezze el Szófia felé. Románia csakis a következő feltételek mellett hajlandó a hadműveletek beszüntetésére:

1. Ha Bulgária átengedi a követelt területeket olyan határokkal, ahogy azt Románia majd megállapítja.
2. Ha Bulgária egyidejűleg adja az előzetes békeszerződést Szerbiával és Görögországgal is.
3. Ha azonnal leszereli csapatait.

Közbeépnek a hatalmak.

Bukarestből jelentik: «Advuraj» szerint a francia és az orosz követ pár nappal ezelőtt lépést tettek a román kormánynál azért, hogy a román csapatok szüntessék be az előnyomulást.

Bulgária földarabolása ellen.

Berlinből jelentik: A Lokajzei gernek hírlatozzék Pétervártól: Két-három napon belül lete fog jönni a külföldi békekötés Bulgária, Görögország, Szerbia és Montenegró között és egyidejűleg Bulgária és Románia között közvetlen tárgyalások lesznek. A békeszerződés a nagyhatalmak jóváhagyásáig nem léphet életbe és ha a feltételek túlságosan súlyosak lennének Bulgáriára nézve, akkor a nagyhatalmak beavatkoznának, mert sohasem volt nagyobb a szolidaritás a nagyhatalmak közt semmi kérdésben, mint éppen most abban, hogy nem engedik megállni és földarabolni Bulgáriát.

Szófia előtt!

Bukarestből jelentik: A román sereg ellenállás nélkül elfoglalta Plevnát és tovább nyomul dényugat felé. Allitóltag már csak 40 kilométerre van Szófiától.

Ferencz József király levele.

Párisból jelentik: Athénben részleteket tudnak abból a levélből, melyet Ferencz József király küldött vájászul Ferdinánd bolgár király hírlatára. Azt mondják, hogy Ferencz József király levele rettenetes hatással van Szófiában. Különösen az a passzus hatott leverőleg, a mely így szól:

— Mélyen sajnálom, hogy Bulgárián nem segíthetek, de mindig azt tanácsoltam, hogy Bulgária igyekezzék Romániával megegyezni és most is ezt tartom a leghelyesebb eljárásnak.

nésmódra. Nápoly szépséges hölgyei hangosan méltatjankodtak emiatt és a herceget az érzéketlenség és kegyetlenség vádjával illették. Mikor aztán a zugalódás ellene mind hangozóbb és elkéseredettebb lón, jónak látta egy időre visszavonulni baida-i házába, melyet összes kéjjakai közt legjobban szeretett.

Itt történt az az esemény, melyet ejakarok beszélni és amelyet utójsó nápolyi utazásom alkalmából a herceg legjobb barátjából, Don Annibale Cataneo-tól hallottam. Don Annibale éppen Baidában volt, mikor d'Aléria herceg arról értesült, hogy egyik unokahuga, Donna Anna delle Vojmere Flórencből Pajermóba szándékozik utazni. Donna Annának hűlésből eredő hurutja gyógyulása végett azt ajánlották az orvosok, hogy tartózkodjék hosszabb ideig a Szófia enyhe és egyenletes éghajlata miatt. A herceg azonnal írt Donna Annának, hogy ő boldognak érezné magát, ha megengedné, hogy baida-i villájában vendéglül léssa. Emlékeztetébe íőzte, hogy családjá minő szívessegekért tartozik hűlőjával, Donna Anna szűjének, akiknek halála kora árvaságra juttatta és mely szerencsének tartaná, ha hálóját ilyenformán neki ruháhatná le. Azonaj megparancsolta szolgáinak, hogy külön jakosztályt rendezzenek be a villa dél felé nyúló oldalára és mikor megtudta, hogy unokahuga közeledik Pajermóhoz, ejebe sietett, Don Annibale is veje ment.

Mind a ketten el voltak készűve arra, miszerint a hintóból egy beteges, törékeny teremtes fog kiszűljani. De keplemesen csalódtak. Donna Annának üde arcán a flórenci lényarcok minden bájja egyesült s Don Annibale hűvvej erősítette, hogy néla tökéletesebb női szépség még sohasem került a szeméi elé. Pajermótól Baidáig lőháton kísérték a hintót s az elég hosszú utazás gyorsan telt el keplemes beszélgetések közt.

A herceg — beszélt tovább Don Annibale — bár élénken felegetett hűga kedves kérdése-

re, mindjárt kezdetben kissé zavartnak látszott, de Donna Anna mit se vett rajta észre, még a következő napokon sem, mikor a herceg arca mind jobban és jobban elborult. A fiatal lény egészen átadta magát a gyönyörűségnek, amelyet az új szépségben jejt és nem tudott bejelni a villa fényűzésével, ama szinte az újsg ngerével hatott né. A herceg családjás bizajmasággal bánt veje, őrtzkedve minden kacérésztől és szelid megadásaj tüte a bájos teremtes apró szeszélyeit. De azokban a percekben, melyeket nem töjtött unokahuga társaságában, komor és hallgatag volt s olyannyira elmélyedt gondolatába, hogy Don Annibale, akit barátja bizaj viselkedése nyugtalanított, elhatározta, hogy megkérdi tőke, mi okozza számomuságát. Leste az alkalmat a bizajmas beszélgetésre, de a herceg megelőzte vallomésával.

Egy este, miután Donna Anna visszavonult jakosztályába és ők ketten a parkban, a Vénusz-templom közelében sétálgattak, a herceg hűtelen megéjt és megragadta Don Annibale karját. «Kedves barátom, nézz rám, a föld legboldogtalanabb embere ill előtted. Szeretem Donna Annát, meglátnom őt és megszeretnem egy piájannat műve volt. Erre te azt mondd nekem, hogy azért még nem kell kétségbe esni; de tudom, hogy sajnlalni fogsz, ha elképzeled, mit érezhetek most. Nem nyitnám ajkamat féjdajmas panaszra, ha ez a szerelem amit Donna Anna iránt érzek, nem volna egészen más, mint az, amely más asszonyokhoz vonzott; de úgy szeretem őt, mint még soha nem szerettem élő lényt, olyan szerelemmel, a mely lekötne életemet utolsó percig s amely érzéketlenné tenne minden más nőhöz. Ne hídd, hű barátom, hogy bárm is föl szabadíthat engem ennek a szerelemnek rabszolgaságra áll. Ha tiszser élhetném vegeg az életet, e kötelet nem szakadna el szomíg. Donna Anna kívül soha senki más ne mfogok szeretni. Egy

Szélben azt remélik, hogy Ausztria-Magyarország nem fogja megengedni Bulgária földarabolását és nem fogja tűrni gazdasági érdekeinek kárát. Az osztrák-magyar monarchia más nagyhatalmakkal együtt azon az állásponton van, mint főképen Anglia, hogy a görög követeléseket, amennyiben Kavajára és Draméra vonatkoznak, meg kell hiusítani.

Drinápolyt megszállják a törökök.

Párisból jelentik: A Havas-ügynekesség jelentő Konstantinápolyból: A kormány a hadseregnek azt a megbízást adta, hogy Tráciát és Drinápolyt szállja meg. A porta a hatalmakhoz intézett jegyzékében az esetleges háború miatt a felelősséget Bulgáriára hárítja.

Párisból táviratozzák: Szófiából és Konstantinápolyból jelentik, hogy a török lovasság, — élén Enver bég ezredesével — megszállta Drinápolyt.

A hatalmak beavatkoznak.

Pétervárról jelentik: Ausztria-Magyarország elítélőleg jegyzéket küldött az orosz külügyminiszternek azzal a kezdeményezéssel, hogy a nagyhatalmak járjanak el közösen a Balkánon és biztosítsék Európa érdekeit a békeszerződésben. Az orosz kormány még nem válaszolt a jegyzékre, de a kabinetek között élénk jegyzékváltás van a teendő közös eljárás fölött.

Járványok a Balkánon.

Belgrádból jelentik: A kolera és egyéb járványok sürgetik a békekötést. A szerb és horvát táborokban a fertőző betegségek ijesztő mértékben ühögnek és százával szedik áldozataikat. Ez az oka annak, hogy a szerb kormány maga is siettel a béketárgyalásokat és

változhatatlan szerezem örökös foglya leszek, An nibale, elveszett ember vagyok, végelem van, ha csak valami vértanú esemény nem jön segítségemre.»

Don Annibale nem állhatta meg, hogy ne nevésszen e különös beszéden. Léttá, hogy parátja fél a szabadság láncaitól és ezt meg is mondta neki. Titokban örvendett is, hogy bűnhődik kicsapongásaiért. De nem sokáig csipkegette incselkedő céjzsaival, mert a herceg hirtelen sarkonfordult és magára hagyta. Don Annibale attól artoq, hogy megsértette. Föltette magában, hogy másnap egy kicsit megleckézteti. S ezzel az elhatározással aludni tért.

Aggában sokáig gondolkodott a herceg különös vallomésán és bármennyire is tudatában volt annak, hogy emiatt bizony nem érdemes nyugtalanokodnia, mégsem bírta elomra hunyni szemét. Ide-oda henykolódott párnái között, s végre begyadtan lecsukódta szempilláit. De pár pillanat múlva felriadt szunnyadásából, mert pillán csipést érzett s lélegzetet átható füst fojtogatta. Ugyanebben a pillanatban éjes sikoltásokat hallott. Don Annibale kiugrott az ágyból, az ajtóhoz rohant, félrántotta, de láng csapott feléje, mely az előcsarnok tapétáit már teljesen fejemésztette. A villában tűz ütött ki. Don Annibale csak az abjakon ét tudott megmenekülni. Mikor magához tért, egy kőpadon, hova eltört lébbaj viték, Baida már csak füstölő mággya volt. A tűz Donna jakosztálya mellett kejtkezett, aki halálát lete a lángok között. «D'Aléria herceg életben maradt, sérteletlenül», — tette hozzá Don Annibale mosolyogva, nem akarva többet mondani, de engedve, hogy mindenki gondolhassa azt, a neki tetszik, egy olyan bajsetről, amely ily furcsa körülmények közt, mintegy kapóra történt, hogy visszaadja a hercegnek féltve őrzött szabadságát. Ebből a mosolyból szabad volt arra következtetni, hogy a herceg nem volt egészen idegen attól a titokzatos és tragikus véletlentől, mely szabadságát megőrizte neki.

Henri de Régnier.

ha biztosíték van arra, hogy a nagyhatalmak beavatkozása nélkül tárgyalhatnak a szövetségesek Bulgáriával, akkor a békekötés már nincsen messze.

Az árvíz pusztításai.

Felhőszakadás, jégeső, áradás mindentelé.

Nap-nap után újabb szomorú meglepetések érik a tiszamenti vármegyék népet. Tegnap a Borsod-vidék vette ki részét az árvíz kegyetlenségeiből. A Tisza mentén egész sereg falu került víz alá, emberleletek veszttek oda, állatállományok tuhladtak a rohanó áradatba, amely elvitte az egész vármegye termését.

A legutóbbi árvíz katasztrófától a következő tudósításunk számol be:

A Tisza és a Sajó.

Tiszaeszlár és Tiszatarján között tegnap délután két óra tájban hatalmas orkán támadt, nyomában olyan irtózatossá felhőszakadás, amelyre emberleleket óta nem volt példa. A Tisza kilépett medréből és elöntött kilenc falut.

A folytonos esőzések következtében a Sajó tegnapra veszedelmesen megnőtt és kiöntött. Sajóledházán, Sajóvámoson, Sajópéteriben és Sajószolcán a víz a földet 30 ezer hold területen ellepte. A Sajó Miskolcz határában is megnőtt, úgy hogy attól tartanak, hogy kiönt.

Elpusztult dohánytermés.

Borsodmegye határában, Girincs községben borzalmas jégeső esett. Másfél órán át folyton esett a jégeső. A fajuban a dohánytermés teljesen elpusztult. A lakosság helyzete kétségbeesett.

Borsodvármegyében mintegy 50.000 hold területet öntött el az ár, a sarjós vetemények teljesen elpusztultak, minden legelő víz alatt van.

A szolnokdombokal árvizek.

Péncélcseken a patak áradása elvitte mind a két hidat. Az egyik hid leszakadásának az lett az eredménye, hogy a patak nekiszabadult a falunak, melynek huszonegy házát döntötte romba. A kecsedi völgyben majd minden hibát elsodor a hirtelen megdagadt patakok árja.

Inség Marostordában.

A marostordai árvizek megállapítására küldött bizottság tegnap fejezte be munkáját s ma tette első jelentését.

A bizottság hivatalosan megállapította, hogy Maros-Tordában negyvenezer katasztrális holdnyi területet öntött el az ár. Az összes kár négy millió korona. Inségesek, tehát a kiknek betevő falatjuk sincsen: háromezren vannak.

A Tisza pusztításai

Csongrádtól je egészen Tápig az árterek mind víz alatt állanak és itt a termés a víz martaléka lett. Hozzávetőlegesen már most meg lehet állapítani, hogy a Tisza Csongrádmegyében milliók károkat okozott.

A víz-járás pusztulása.

Az árvíz pusztításai a Víz-völgyben idézték elő a legnagyobb pusztításokat. Az egész gazdag növényzetű völgy, Majsintól Petrova-Bisztráig víz alá került. A járás székhelyén, Felsővisón a víz átszakította a védőműveket, 40 néz víz alá került. A nyomorúság és a pusztulás mindenütt beláthatatlan, a járás egész területén nincs ma egy vagon gabona, a takarmány áia is a legmagasabbra szökött fel. A kukorica métermérsáját 50—55 koronéért árulják. A személyközlekedés és a postaforgalom teljesen szünetel.

Tegnap délben a városon keresztül folyó, — ugynevezett kis Varga-patak az esőzések következtében elhagyta medrét és néhány perc alatt elöntötte Székelyudvarhely utcáit. — Több ház bedőlt.

Zsibón nagy pusztításokat okozott az áradás, több ház bedőlt, a termés elpusztult. Nincs a járásban egyetlen község sem, amely ne szenvedett volna az árviztől.

Riport az utcáról.

Ne rázd a rongyot!

Debreczen, július 22.

A demokrata nő szavazására az, hogy «ne nézd a rongyot!» Alkalmazza pedig ezt akkor, amikor térsője elnéz fejte, amikor új ruhában tetszelegve összetájkoloznak az utcán.

A nép száján sok ilyen kiszólás forog. De a sok között is ez igen találó.

Ha úgy figyelmesen szemügyre vesszük az utcai forgalomban kedves polgártársainkat és polgártársainkat: isten bizony sokaknak a fülebe oda lehetne sugni:

— Ne rázd a rongyot!

Akárhányszor problematikus kérdéssé válik előttünk a szembejövő. Igen jól tudjuk, hogy nem igen sok aprítani valója van a tejbe és mégis olyan éjetmődöt folytat, amely anyagi erejét felülmúlja.

Különösen sokakra rá lehetne szólni most, a furdőszezonban, hogy kedves polgártárs, polgártárs:

— Ne rázd a rongyot!

Ahogy a pályaudvar feje víz esetleg az utunk, olyan furdóutasokat látunk korláson kifelé tartva, akikről igen jól tudjuk, hogy egy csöppet sem értalmas neki a debreczeni levegő, de értalmas a zsebének a nyári furdózés.

A közzóra is odakívénkozik ez a józú, a nép szatirizáló humorából fakadó kiszólás:

— Ne rázd a rongyot!

Ismeri egyik család a másikat és tudja egymásról, hogy hány zsákkal tejik. Tudja, hogy az elégens asszonyka konyháján egész héten fajszeves fő a fazékban s a francia IV-ik Henrik király által mindenik ajattvalója fazékába kívánt csibe oly itka az asztaján, mint az a bizonyos fehérholló. Vannak ilyen családok, a kik inkább nem esznek, de rázzák a rongyot.

Furcsa ez, de igaz. És az ember nem tudja megérteni az ember természetrajzát.

A közönséges ember jólakik, szórakozik. Tarthatnának tője a naccságák és naccságos uranék. De azért is mondja a jólakott egyszerű ember olyan egészséges humorral:

— Ne rázd a rongyot!

Riporter.

Hajdúvármegye rendkívüli közgyűlése.

Tizenöt darab a tárgysorozaton.

Debreczen, július 22.

(Saját tudósítónktól.) Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága ma délelőtt 9 órakor Kovács Gyula alispán elnökelete alatt rendkívüli közgyűlést tartott a vármegyei székház nagytermében, kevés érdeklődés mellett.

A tárgysorozaton összesen tizenöt ügydarab szerepelt.

Az alispán előterjesztést tett a székház-építésnél fölmerült tulkiadás fedezetere, a Debreczeni Első Takarékpénztártól fölvevő 150.000 korona folyószámla-tartozás visszafizetése, illetve eme kölcsön-ügyet végleges megszüntetése és a kiadási többletnek a vármegyei kasszá, vajamint közsegjegyzői nyugdíjajapból fejveendő ideiglenes fedezése iránt.

Az előterjesztés egyhangúlag elfogadlatott. Ugyancsak előterjesztést tett az alispán az esküdtek kiválasztását eszközöző bizottságba négy bizalmiérti bevezetése iránt. Bevezetetták: Méjer Gyula, Loóg Béla dr., Kállai Ignác és Nagy Gébor dr.

Az alispán négy heti szabadságot kért, a mit a közgyűlés engedélyezett.

A székház-építési bizottság javaslata az új székház építése körül Dávidházy Sándor vármegyei másod-főjegyző által hivatásos kötelesegen tulmenőjelteljesített eredményes működésnek elismerése és jutalmazása iránt.

A javaslatot elfogadták. Hajdúbószörmény, Hajdúnénás és Hajdúszoboszló város szervezési szabályrendeletjei kisebb módosításokkal jóváhagyattak.

Továbbá elfogadták: Hajdúbószörmény városnak a Hajdúnénás-tiszapolgár-miskolci h. é. vasut kiépítésére tett 1.000.000 koronás megajánlását hozott határozata, vajamint Hajdúnénás város képviselő testületének bika-istálló építése, úgy Tiszacségye község képviselő testületének Kerbolt László dr. volt községi orvos lakbérkülönbözete, és Püspökjadány község képviselő testületének a minden év július havában Margit-nap hetében, csütörtökön tartani szokott országos vásárnak június hó második csütörtökére áthelyezése tárgyában kért határozata.

Ezután a még hátrafevő többi ügyek is kedvező elintéztést nyertek.

Város.

Rendkívüli tanácsülés.

Debreczen, jul. 22.

(Saját tudósítónktól.) Debreczen sz. kir. város tanácsa ma délelőtt fél 12 órai kezdettel, Kovács József polgármester elnökelete alatt bizalmas jellegű tanácsulást tartott.

A ma délelőtt tartott rendkívüli tanácsülésen a városi tanács csaknem minden tagja jelen volt. Az értekezlet csak fél 1 órakor ért véget.

A rendkívüli tanácsülés tárgya — amint az kiszivérgott — a városhoz a tüdőbetegek szanatóriuma igazgató-főorvosi állására beérkezett pályázatok elbírálása volt. A tanács, értesülésünk szerint, mintegy 4 orvost jelölt a pályázók közül a főispánnak erre az állásra, amelyre a főispáni kinevezés így már a legközelebbi időben várható.

* Az egészségügyi bizottság ülése. Debreczen sz. kir. város egészségügyi bizottsága a főnti tárggyban a rendkívüli tanácsülés előtt Tóth Emal dr. tanácsnok elnökelete alatt ülést tartott, melyen a tüdőbetegek szanatóriumának igazgató-főorvosi állására hirdetett pályázatra beérkezett pályázatokat látta el a tanács javaslataival.

Műkedvelők Hosszupályiban.

A „Botcsinálta doktor“

Hosszupályi, július 22.

Hosszupályi tudósítónk írja:

Szépén sikerült műkedvelő előadás gyönyörködtette a vasárnap délután Hosszupályiba egybegyűlt nagyszámu és distingvált publikumot. A műsor magában véve is hozzáfértesről és izléstől tesz tanuségot, melyet szenális rendezője és szereplője, Szabó Béla tanító állított és dirigált.

A műsor komoly paedagogiai értekezéssel kezdődött, amit Fibik Ilona és Szabó Béla adtak elő s a jejjennvojt szülők nem kis tettségűvel veltotta ki.

Papp Mimike hegedű-szólóját, mit Daday Ilonka kísért zongoráján, a hallgatóság nagy tapsal és többszöri kihívással jutalmazta.

Színre került Molliér «Botcsinálta doktor»-a, melyben Grünspan Mariska bájos megjelenése, remek alakítása, Kovács Bözsike temperaméntuma, Szabados Aranka közvetlensége emelték a darab hatását s a címszerepet játszó Szabó Bélával együtt, a közönség többszöri kihívása és szünni nem akaró tapsok jutalmazták a tehetségesed illettensokat.

Kedves és sokáig feledhetlen nyomokat hagyott Grosz Józsi kabaret-darajavai. Lebijncselő, kedves modoréva, és tajentumos előadásával a Gardin de Paris emlékeit idézte fel. A közönség, kit e tehetséges ifju valóságga hiphonizált, frenetikus tapsviharral jutalmazta s az általános öhajnak engedve, többször ismételte koplait a közönségnek.

A debreczeni csata évfordulója.

1849. augusztus 2. emlékezo.

Debreczen, július 22.

Mint eddig is minden évben, úgy az ez évben is szép ünnepek keretében akarja Debreczen város megülni az 1849. augusztus 2-iki gyűszos debreczeni csata évfordulóját.

Az ezidei ünnepeket a városi tanács rendezi a régi honvédtemetőben levő honvédsíroknál, amelyet a város nevében Szabó Elek tanácsnok fog az ünnepély napján megkoszortuzni.

Ezt megelőzőleg azonban a régi szokáshoz híven ünnepi beszédet tartanak a honvédsírok előtt az ünnepélyen levő közönségnek. Az ünnepi beszédet az idén a városi tanács megbízásából a városi tisztviselői kar egy fiatal, szimpatikus s közszeretetek örvendő tagja, Vass Károly dr. városi aljegyző fogja tartani.

Az ünnepélyen való részvétel díjmentes s így előjelethatólag szépszámu közönség fog a gyűszünnep évfordulóján részt venni.

Jó ruhához jó szappant használjunk!

Finom fehérneműjének, drága lepedőjének, finom csipkéinek és himzéseinek mosáshoz csakis tiszta, jó szappant használjon. Győződjön meg róla, hogy az igazán kitűnő szappan használata milynn előnyös. A saját érdekében kerjük, hogy az összes szappanok között a legjobbat, a SCHICHT „SZARVAS“ MOSÓSZAPPANT vásárolja. Az Ön háztartásában semmi sem olyan rossz, hogy azt közönséges szappannal kellene mosnia Mosson mindent SCHICHT „SZARVAS“ MOSÓSZAPPANNAL, mert legnagyobb kiadósága folytán ez a legolcsóbb szappan.

Mosunk csakis
Schicht-szappannal!

A ruha kétszer olyan sokáig fog eltartani mint azelőtt és még akkor is olyan lesz, mintha teljesen új volna. A SCHICHT „SZARVAS“ MOSÓSZAPPAN nemcsak hogy a szennyet távolítja el, hanem konzerválja a szövetet és a színeknek új fényt és új kinézt kölcsönöz. — Meggátolja, hogy a ruha a mosásnál összeessen vagy szét ssék s ez annak tulajdonítható, hogy ezen szappan hideg vízben is teljesen feloldódik és vele könnyen moshatunk. — Ügyeljünk a SCHICHT névre és a „SZARVAS“ jegyre, mely minden darabon látható.

HIREK.

A leghatalmasabb kibékítő.

Ugylétszik, a Bajkán-népek között ejvégre mégis csak maga az Uristen lesz, aki az egymás iránt engesztelhetőenül gyűlölködő ellentéteket fértelmes békeközvetítőjével, a kolerajárvány rémével kényszeríti a fegyverletételre, a béke megkövetelésére és a jól kiérdemelt csendre és nyugalomra.

A kolera nem ismeri a diplomáciai agyafut rafinériát; a hiszégés, az álnokság, a gyűlölködés, az ajattomos intrika kifürkészhetetlen fortélyai. Ő nyíltan, leplezetlenül, képlethetetlen szigorral és töihetetlen erélyvel megjelelik a nyilvánosság világát jelentő fórumán és parancsoló offenzív erőszakkal követeli a leszerelését és a további embermészárlás beszüntetését. Vele szemben mindhiába folyamodnak a nagyhatalmak diplomáciájához, hiába állítanak a harc mezejére száz meg száz ezer katonát, gépfegyverosztályt, tüzezzereket, mindez tehetetlen és gyarló.

Vajha mireánk, akik ma még nem tartozunk a hadviselő felek közé, ne jelentene pusztulást, gyászt és siralmat ez a rettenetes békeközvetítő. Vajha a sok szerencsétlenség és bajsors után, távol tartaná tőlünk a gondviselő Isten a minden csapások legirtózatosabb rémét: a kolera.

— **A Meszena-ajap pályázói.** Tuóvalévő dolog, hogy a Kormézési- és Meszena-ajapokra hirdett pályázatok határideje lejárt és hogy a két ajapra összesen 31 pályázat érkezett a városokhoz. Ami még eddig soha nem történt meg, a pályázók között van egy hentes és névszerint Bodonyi Lajos. Ipariágának fejlesztésére ő is utazni szeretne a Meszena-alapból s nagy kérés van rá, hogy az idén ő kapja meg a pályadíjat.

— **A ménemester a miniszterhez.** Markovits Gyula, Debreczen város ménemestere egy beadvényt intézett a városi tanácshoz, melyben kérte mellékelte kérvényének a ket. miniszteriumhoz való felterjesztését. Markovits kérvényében azt kéri a minisztertől, hogy őt is mint Debreczen ménemesterét részeltessze a városi tisztviselői utazási kedvezményében. A tanács a beadvány szerint felterjeszti a kérvényt a miniszterhez.

— **A papruhás csaló.** Záraból téviratozzák: Sebenicoban sikerült egy agyafut csalót kézrekeríteni, akit a budapesti és bécsi rendőrség már régóta hasztalanul keresett. Nemrég megjelent a kapucínusok zérai kolostorában egy férfi, aki hevesvári báró Heves-Hanak Miklósnak nevezte magát s azt mondta, hogy klerikus és szeretne egyideg a kolostorban maradni, hogy lelkigyakorlatokat végezhesen. A jövevénynek szerzetesi mivoltáról csak a tonzurája tanuskodott, egyébként polgári ruhát viselt. Ugy magyarázta ezt, hogy gépkocsin utazott s elvesztette csomagját. A báró-pap helyet kapott a kolostorban s ott élt ideg. Egy nap ötven koronát kért a priorból s nemsokára ezután eltűnt. Sebenicoba ment s ott a domokosrendi szerzetesek zárdájába vonult. A zérai kapucínusok ezt megtudták s minthogy a prior meg volt győződve róla, hogy csapóval van dolga, feljelentést tett róla. Megállapították, hogy Budapecsten és Bécsben is mindenféle csalást követett el és igazi neve Berkegy Imre.

— **A Nemzet-kavéházban** (a vasutal szemben) minden este 9 órától reggel 5 óráig fiatal leányokból szervezett daltársulat (a la orfeum) szórakoztatja a kavéházam látogató nagyérdemű vendégeimet. Belépti díj nincs. Egész éjjel cigányzene. Rosner.

— **A király vadászaton.** Ischből jelentik: Ő felsége tegnap délután háromnegyed öt órakor a borus időjárás dacára vadászatra ment. A fenség nyitott kocsiában hajtatott a Weissenbach völgybe, ahonnan gyalog tette meg Bóhm udvari tanácsos, fővadászmester kíséretében a 20 percnyi gyalogutat a vadászállásra Künstenganger közelében.

— **A flumel gyorsvonat balesete.** Fiuméből jelentik: A Budapecstről Fiuméba hajadó 1002. számú gyorsvonat Skrad és Susvica állomások között egy féktömlő ejszakadása miatt kénytelen volt megállni. Amíg a hibát javították, odaérkezett egy Fiume felé hajadó felhívóvonat amely beleszaladt a gyorsvonat utolsó kocsiába, amely erősen megrongálódott. A tengeronatok szénkocsija kisklólt. A gyorsvonat utolsó kocsijának utasai az épen maradt többi kocsiában folytatták útjukat Fiume felé. A gyorsvonat a baleset következtében 50 percnyi késéssel érkezett meg. Fiuméből az összeütközés helyére segélyvonatokat küldöttek a pályára rendbehozataláért, mire azonban a segélyvonat megérkezett, a pályát már rendbehozták, úgy hogy a vonatok fennakadás nélkül közlekedhetnek. — Eraberletben nem esett kár.

— **Táncmulatság.** A debreczeni földmunkés csoport saját könyvtárára alapja javára, f. hó 26-én, szombaton este, a Margit-fürdő, Munkás-Otthon dísztermében nagyszabású táncmulatságot rendez, melyre a nagyérdemű közönséget tisztelettel meghívja a rendezőség. A mulatság este 8 órakor kezdődik. Rövid egyfelvonásos kabaré nyitja meg, lesz confetti csata, szavaját és táncz cigányzene mellett reggelig. Beléptői személyenként eőreváltva 80 fillér, a pénztárnál 90 fillér. Családjegy (3 személyre) előreváltva 2 korona 20 fill., a pénztárnál 2 kor. 40 fillér. Jegyek eőre válthatók: Szabó János Bercsényi-utca 73, Tóth Sándor Bercsényi-utca 30., a Baka építkezésnél Tóth Mihály és Elizer Gyujánál, valamint a városi téglavetőben B. Szabó Ferencznel. A zenét Bugjó Imre b. ujjvárosi elsőrendű zenekara szolgáltatja. Felülfizetések köszönettel fogadtak és a «Debreczen» újságban lesznek nyugtázva.

— **Ajapóbb lopások.** Scheiber Lujza feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki lakásából 20—25 korona értékű fehérneműt ellopott. — Múlek Dezsóné szintén panaszt emelt a rendőrségen, akinek egy 28 korona értékű blúzát ellopta Ungár Rebeka volt szakácsnője s aztán tőle megszökött.

— **Részeg asszony az utcán.** Özvéggy Győrfi Józsefné szül. Récz Zsuzsanna igen szereti az ajkóhoz, a fajúban csak «részeges Zsuzsi» néven hívják és ismerik. Tegnap bejött Nagybácból Debreczenbe, ahol sorra járta a pálinkaéréseket. Ma déltájban pedig már polgári részeg állapotban dülöngözött az utcán, úgy hogy a rendőr az ügyeletes rendőrtisztviselő eőre kísérette. A «részeges Zsuzsi» nem ismerte el, hogy ő neki a szesz megértött volna, hiszen, amint mondotta: «csak három pizsa pálinkát ittam». De hiába tagadta, nagyon is meglátszott rajta a «részegség», sok mindenféle bolonagot beszélt össze. Míg kialussza mámonát, lecsukták, azután megindítják ellene a kihágási eljárást betrányos részegség miatt.

— **Öngyilkos kalona.** Tegnap este nyolc órakor a Nagyerdőn, az épülő szanatórium közelében, a fák között a járó-kezők egy 39-ik gyalogezredbeli közjegény hullóját találták. A rendőrhatalóság Balkányi Emő dr. tiszt orvos-sal a nejjszinére kiszállott s megállapítást nyert, hogy öngyilkosság esete toróg fenn. Az öngyilkos egy 7 mm-es pisztolyjal szíven lötte magát s azonnal meghalt. Az öngyilkosság körülményei délután négy és öt óra között történt. [Az illetőnél egy levelet találtak, melyben feltérek okánl amerikai párbajt jelöl meg, melyet még 1909. évben vívott Dalmáciában. A vizsgálótat egy a katonái, mint a rendőrhatalóság lefojtatja. A hulló a katonai kórház hullatérmebe szállítatott.]

— **Veszélyes akóház.** Tegnap a városi vezetéki csövek lefektetése alkalmával Elefánt Sándor tanítónak a Kut-utca 18. szám alatti házánál az udvarban a fal erősen lesüppedt és megrepedezett, úgy hogy a lakást azonnal ki kellett tenni s a lesüppedt falat elbontatni.

— **Hélya helyett az ujját lötte el.** Molnár Sándor 22 éves, nádudvari jakos tegnap néjzárta akart vadászni; fegyverét megtöltötte, azonban nem vigyázott eléggé s a fegyver esüött és jobb keze két ujját eljötte. Sérülésevel beszállították a kórházba.

— **Villámsújtott emberek.** Segesvárról jelentik: Mátéfalva község főjött tegnap hatalmas felhősakadás vonult keresztül. A mezőkön szolgozó fajusi nép közül többen a fák alá menekültek az eső eőre. Az egyik terebélyes fába, hoi mántegy tizen állottak, belecsapott a villám. Egy asszonyt, Gebe Jánosné halátra sújtott, őt térlát súlyosan összegegett, míg a többieknek csodálatosképen semmi bajuk semlett.

— **Lopás mulatás közben.** Kéri Gábor feljelentést tett Tóth Márton napszámos ellen, akivel együtt mutatott egy Nyugoti-utcai kocsmában. Eközben elajudt, amidőn Tóth Márton a mellénye zsebéből 80 korona készpénzt eljoptt.

— **Betegség eőre a halába.** Hajduszoboszlóról jelentő tudósítónk: Ma déjben felakasztotta itt magát a város egyik vagyonos gazdája, Deák János 71 éves földbírtokos. Az öreg ember öngyilkosságának oka gyógyíthatatlan betegsége volt. Mire tettét észrevettek, már nem élt.

— **Gyilkos merénylet.** Friedrich Mihály, a Polgár-féle butorgyár művezetője részölt az egyik ittas munkásra, mire az egy konyhakés sel a művezetőt mejjbeszurta. Friedrichet életveszélyes sebével a kórházba szállították. A merénylőt letartóztatják.

— **Hívesgyilkos aratómunkás.** Szabadkáról jelentik: Szőlés Antal harmincöt éves szabadkai aratómunkás boldog házasságban éjt a feleségével. A jó egyetértést csak az zavarta neha, hogy Szőlés rendkívül féltékeny volt a feleségére. Tegnap reggel Szőlés felesége atyja megakartá letogatni leányát, de zérva tajálta az ajtót. Nagynehezen sikerült neki az ajtót befeszíteni és ekkor rémes látvány tárult szemre elé. Leányát a szobában egy gyékényen fekvő, holtan tajálta. A rendőrség megállapította, hogy Szőlésné megfojtotta. Szőlés maga sehol sem volt található. Több tanút kihajgattak, akik azt vajlották, hogy Szőlés hajnolban a borbélyhoz ment, a borbély pedig kijelentette, hogy Szőlésnek véres volt az arca. Az uton találkozott egyik ismerősével Szőlés, akinek ezt mondta:

— [Az éjjel a feleségemet meggyilkolta a szeretője. Engem gyanúsítanak, de én bemelegyek a rendőrségre és megmondom az igazat. A rendőrség most nyomozza a gyilkos férjet.]

Dr. Király Péter
 ügyvédi irodáját
 Csapó-utca 32. sz. alá
 helyezte át.

CSARNOK Hermione.

Regény.

Írta Thulmon Jozéfa.

42.

Igy mult el a nap, mint egyetlen perc a közös örömben, míg a beállt alkonyat a hercegnőt ismét anyja szobrára emlékeztette, s ő jegyesével a két királyi és számos kísérettel elindult Korina kertí házába.

Aig egy órányi távolságra a várostól, feküdt Korinának izléssel rendezett mulatókertje. Az azt kerítő, remek faragványokkal díszített kőfal kapujának átellenében emelkedék huszonnégy korinthusi oszlopon nyugodva, a mulatóház, hol Korina oly örömet töltötte idejét.

A legnyájasabb alkony borítá félhomályát a szép kert időlé, midőn a magas látogatók ciprusfák és illatos virágok által szegelt uakon a fényesen világított tündérlak fele közelitének.

A bejárásnál a háziasszonya sietett elibük, mély hódolattal fogadva fenséges vendégeit.

Camió mély érzéssel nyugtatá szeméit az imádott hölgy nemes alakján, mely mellett klmélve siettek el a lefolyt évek.

Korina egy fényesen világított csarnokba vezette vendégeit, hol a legtecsesebb műdarabok voltak felhalmozva.

Az érkezteték figyelemmel vizsgálták a remek példányokat, de azt, mit leginkább óhajtottak volna látni, nem lették közöttük.

— Ó, Korina, — kezdé Alfonzó, — mily szépen van ná ad minden elrendezve, de így voltál te bánattelt éveimben nekem vizsgálatomra.

— Felséged kegyessége — vizonzá

6 — mindenkor érdemem felett jutalmazott engem.

E mostani kegyes leereszkedést pedig, hogy feléged királyi barátjával és két fényes korona eljegyzett örökösével, szerény házamban megjelenni méltóztatik, egész életemben sem leszek képes meghálálni.

— A megtiszteltetés jó Korina, mit jelenleg veled éreztünk, csak fáradságodba kerül. — De amint tudod, leginkább azért jövénk, hogy boldogult királynénk szobrát megtekintsük.

Csarnokodban ritka darabokat szemlélünk, de azt, mit leányom oly hön óhajt látni, anyja szobrát, nem találjuk.

— Miként ő életében is hasonlíthatlan volt, úgy szobra is felülmul mindent, mit felséged e nemben valaha láthatott, azért én azt külön helyen is tartom, — felelt Korina, és egy nagyszerű terembe vezette vendégeit, melynek hátrésze festői redőkben leomló rózsaszín függöny által volt elzárva.

Folytatjuk.

**Betonkészítők és vállalkozók
figyelmébe!**

**Kotrógépen nyert
Sajókavicsot
és Sajóhomokot**

bármely mennyiségben legjutányosabban szállít

**Ravics és Homok termelési és
értékesítő vállalat Miskolczon.**

„Riska” állatvédőpor

az egyetlen gyógy- és óvszer szájszél- és körömfajás sertésvész és baromfivész ellen. A m. kir. földm. miniszter által rend. engedélyezett.

Ára eredeti dobozban 3 kor.

Főelárusító **Meller és Tsa**
Budapest, Károly-körut 10. sz.

CSÁSZÁRFURDÓ.

BUDAPESTEN.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar irtalmasrend tulajdona. Elsőrangú kőnes hévízgyógyító lő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelm. iszapfürdők, iszaporogatások, uszodák, ki ön hölgyek és urak részére. Török- és márványfürdők; hőleg. szénsavas- és villamos: vízfürdők. — A fürdők kitűnő ered. mennye használatnak főleg csuszabántalmaknál és idegbajok ellen. — Ivó-kura a légzőszervek hurutos esetében s altesti pangásoknál 200 kényelmes lakoszoba. Szolid kezelé jutányos árak. — Gyógy- és zenedii nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld.

az Igazgatóság.

Alapított 1901-ben.

Horovitz Zsigmond

két szedőgép és villamos erőre berendezett

könyv- és műnyomdája

DEBRECZEN, Darabos-u. 7.

Telefon 412.

Telefon 412.

A „DEBRECZEN”

politikai napilap kiadóhivatala.

Telefon interurban 412.

Készít a
legrövidebb idő
alatt és legju-
tányosabb ár-
ban mindenféle
nyomtatványt.

NEVJEGYEK,
Eljegyzési,
Esketési és Bál-
meghívók
elismert leg-
jutányosabb
árban.

Walla József
 Czementáru-gyár Részvénytársaság.
 Mozaiklap-, (műkö-
 és cementáru gyár
Beton, vasbeton és burkoló
 építési vállalat
 Iroda kizárólag:
BUDAPEST, VII. Gizella-ut 3.
 Alapított 1878. évben.
TELEFON 59-90.
 és 141-69.

R*WOLF
Magdeburg-Buckau
 Magyarországi Képviselete:
 Budapest, V., Báthory-utca 18
Szabad, túlhevített gőzű
LC KOMOBILOK
 Wolf eredeti szerkezete 10-500 lóerőig
 Bármely gyártelep legelőnyösebb üzemeltetésére

Gutmann Testvérek
 köszönbányái
 Budapest, V. Béla-utca 6. sz.
 Interurbán telefon: 33.

- Elsőrendű porosz** darab, kocka és diószén, szoba és konyhafűtésre.
  - Ostrau-dobraui** darab, kocka, dió és aknaszén.
  - Ostrai mosott**, gép- és kazánfűtési célokra, finom és durvaszemű kovácszén.
  - Drenkovai szén**, ipari célokra, saját gőzstínkkel szállítva.
  - Ostrau-dobraui pirszén**, öntőde és szivógázmotor célokra.
  - Ostrai-légszuszpírszén**, szobafűtésre
  - Ostrai-köszénbrikett**, 3 kilogramos darabokban, lokomobil és stabil gépek fűtéséhez.
- Minden vasut- és hajóállomásra szállítva.

Eladó
 úri lak és üres telek.
 Egy szép úri lak, gyönyörű parkkal és beültetett szőlővel, továbbá egy kisebb lakház, nagyobb területű szőlővel és egy beépítésre kiválóan alkalmas szőlő-épület eladó a Vénkertben. - Bővebb felvilágosítás a kiadóhivatalban.

Sziliács aczélfürdő.
 Felső-Magyarország.
 Egvedől ismert szénsavdus vasforrás. Legtöbb vasat tartalmazó ivóforrás heiső használatra. Idény május hó 15-től szeptember hó 31-ig. Fejülműhatatlan veiszegegyesség, sápkor, női bajok, hátgerinc és idegbajok, benuulás ellen, átszenvedett betegség és erőss munkásság után. Mint fürdőorvos **Dr. Nádasy István** hiv. fürdőorvos működik. Utazás Bécsből 9 óra, északraól Oderbergen át 5 óra, délről Budaó pesten át szintén 5 óra. Sziliácsra vonatkozó falragaszok minden nagyobb vasuti állomásoknál vannak függesztve. Kimerítő felvilágosítás és prospektust, utazás valamint lakás árked. vezményről az elő- és utóidényben stb. ad a Fürdőigazgatóság, Sziliács (Zólyom-megye)

Egy okos fej
 elsajátítja azon vívmányokat, melyekkel a tápszerkémia a háziasszonyt megajándékozta.
Dr. Oetker sütőpora a 2. f. élesztő pótlásul szolgál, mellyel kuglófokat, linzi és más egyéb tortákat, valamint mindennemű süteményeket és tésztákat lazábbakká, nagyobbakká, jobb ízűvé és könnyebben emészthetővé tesz.
Dr. Oetker pudingpora a 2. f. tejjel főzve, gyermekeknek és felnőtteknek csontot képző, nagyszerű és olcsó utóeledelt nyújt.
Dr. Oetker vanillincukra a 12 f. csokoládé, tea, puding, tej, mártás és crème vanillizálására szolgál és teljesen pótolja a drága vanília esővet. Egy csomag tartalma 2-3 jó vanillia-csönek felel meg.
 Kimerítő használati utasítás minden csomagon. Kapható minden élelmiszer üzletben, valamint drogériában. Vények ingyen.
Dr. OETKER, Baden-Wien.

Eladó
 olcsó földbirtok
 Nagyváradtól (Bihar-megye) 20 kilométer távolságra (Féix-fürdő mellett) Nagyváradtól művelhető kerekűl a birtokon, vasuti megállóhely a tanya kapuja előtt, összesen **563 kis hold (1000 -es) tanyával együtt**, ideálisan szép nyaralóhely, ebből **450 hold kitűnő szántóföld**, a többi legelő. **Az átvételhez csak 25-30 ezer korona készpénz szükséges**, a többi eladó előnyös feltételek mellett kölcsönképen jutattja a vevő rendelkezésére. Bővebb felvilágosítást nyújt **Bányai András építőmester** Békéscsaba, Andrassy-utca 6. sz. alatt.

Világtalálmány !!
 Legalább 10 ezer korona évi kereset 4-5000 korona tőkével
 Egy új világtalálmány terjesztéséhez, amely minden faluban, kisvárosban, nagyvárosban, **kávéház, vendéglő, fürdőtelepek, iskolák és salonok** örömmel vásárolnak.
 Hajdu-megyében vezérképviselőt keresünk! Szakképzettség absolute nem szükséges! Ajánlatokat **Világtalálmány** jellegűre a lap kiadóhivatalába kérünk. Csak olyanok irjanak, akiknek a fenti tőkék megvan! A képviseletet esetleg több megyére is átadjuk megfelelő tőkével rendelkezőnek. **Kereskedő, hivatalnok, magánzó**, vagy bárki válhat a képviseletet.

A magy. kir. földmívelésügyi minisztérium megbízásából az állami szőlőtelep által kipróbált **Kochillin** szőlőmoly és gyümölcsféregirtó anyag.
blzonyult a legjobbnak az eddig ismert összes anyagok között. A szőlő virágzása idején egyszerű használat után minden pete, hernyó lepke és báb elpusztul. A szőlőmoly és gyümölcsféreg ellen legelőnyösebb és leghatékonyabb anyag. **Ára klg.-ként 4 korona.** Minden kilogram 25 liter vízben feloldandó, ekkora mennyiség 400 négyzetméter szőlő bepermetezésére elegendő. Ha a fűrtökeibőlprébe mártogatjuk vagy az anyaggal ecseteljük: úgy két kilogramm egy katas tráis hold szőlőre elegendő. **Hatása elmaradhatatlan gyümölcsre, emberre ártalmatlan.** Megrendelhető az ár előzetes beküldése vagy utánvétel mellett a **Tóth-féle Kochillin szőlőmoly- és gyümölcsféregirtó-anyaggyár** központi irodájában, **Budapest, VI., Eötvös-utca 14.**
 Részletes használati utasítás minden csomagban; számtalan elismerő levele tartalmazó prospektussal díjmentesen szolgálunk. **Viszontelárusítókat keresüku**

GYÜMÖLCS SZÁLLÍTÓ KOSARAT
 minden kivitelben és mennyiségben legelőnyösebben szállít az **Országos Központi Hitelszövetkezet** kötelékébe tartozó ipari és háziipari szövetkezetek **Beszerező és Értékesítő Központja** Budapest, VIII. József-körut 36. Szétküldési telepek: **Kecskemét, Szépfalu, Zenta.**

Az ORIENT szálloda
BUDAPEST, VII., Ráókczy-ut 42. szám. teljesen ujonnan berendezett 85 szobával a város központjában. Villanyos világítás, figyelmes kiszolgálás. Szobák 3 koronától feljebb. **Kávéház a házban.** Szives pártfogást kér a tulajdo. Vezető: **Schloethaur Ferenc.**

APRÓ HIRDETÉSEK

Minden szó egyszeri beiktatása **5 fillér.** Vastagabb betűvel **10 (tíz) fillér**

Apró hirdetés előre fizetendő. Vidéki apró hirdetés díja levélgyekben is belüldhető

Levélbeli tudakozódásokra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeget kell beküldeni. — Postán beküldött hirdetekre vonatkozólag a utalvány-szelvény száma kériük.

Levelzés.

Nősülne csinos barna 27 éves keresztény felsőkereskedelmi iskolát járt vendéglős gyönyörű fekvésű fürdő helyen, nőül venné azon 16—24 éves szép uri leányt kinek K. 10,000 készpénze van. Fényképpel ellátott levelet: „Mintaférfi“ jelige alatt Miskolczi főpostára kérek.

Kerese református becsületes tisztességes háziás nev. l. s. 18—26 éves hajadon vagy özvegyet nagyobb összeggel. Buda. esten 3 éve villanyférszerelési vállalatot van, adósságom sincs, ajánlatok: Budapest, VIII. Népszínház u. 22 Papp.

Cserébe adnám 15 éves kereskedelmista leányomat tisztességes házba hasonló fiu, illetőleg leányért. Családom nyelve néme. Polgári, és fels. bb leányiskola, főgimnázium, főreáliskola helyben Breuer Róbert. Lőcse.

Elsőrendű huspiaczczaal rendelkező nagy vidéki városban legmodernebben teljesen berendezett **szalámigár,** villamos és gázerőre hűtőkészülékkel, az üzemhez szükséges gépekkel és berendezésekkel gyár épülettel együtt eladó, esetleg berbeadandó. Szives ajánlatok „Előnyös“ jelige alatt a lap kiadóhivatalába kéretnek.

Makulatura papiros kis és nagy mennyiségben olcsón kapható — Darabos-u. 7. Telefon 412.

Kalvan utca 6. sz. alatt két utca bitorozott szoba eselleg külön-külön is ju ányos árban azonnal kiadó.

TELJES ELLÁTAST keresek, külön-szobával, komolyabb korban levő barátnóm részére, lehetőleg idősebb nőnél, kinek háztartásban segédkezne. Igény:król később, ezuttal csupan ajánlatot kérek: „Barátnő“ címmel, kiad ba.

Tenke Bihar megye. Legelősebb és leghathatásosabb vasas tüdőök egyike, a nőbetegségek és vérszegénységből eredő bajok gyógyítására — Prospektust készsseggel küld a fürdő-igazgatóság.

Egy vasüst, ipari célra alkalmas, eladó. Bővebbet Darabos utca 7. szám.

Allandóan

mellékkeresetként i

sok pénzt kereshet

ha címét foglalkozása megjelölésével **Budapest, 55-ös postahivatalba „Universium“** jeligére beküldi. — Nem ügynökség.

Kiadó nyári lakás. 2 szoba, veranda, és mellékhelyiségekkel a Vénkertben kiadó. Bővebbet a kiadóban.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle SEIDLITZ-POROK tartós gyógyhatása a legmakacsabb GYOMOR- és ALTEST-BANTALMAK, gyomorhev, rögzött SZEKREKEDÉS, májbántalom, VERTOLULÁS, aranyér és a legkülönbözőbb NŐI BETEGSÉGEK ellen, e jeles háziármék évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szertett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle-sós-borszesz nevezétesen „mintafájdalom“ csillapító bedörzsölészet köszvény, csusz és a meg-hülés egyéb következményeinek legismertebb népszer.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökeres gondozásáért és ápolására ugy gyermekek, mint felnőttek számára. Egy darab ára 40 fill. Ot darabé 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjegyvel van ellátva.

Fő-szétküldés:

MOLL A. gyógyszerész,

cs. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9 Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesítettek. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni

Dr. Málnai Mihályné

felsőbb leány tan- és nevelő-intézete Budapest, VI. Bajza-u. 20 (saját házában) Andrassy-uti villanegyéd. 19-ik i kolai év.

- I. Nyilvános elemi leány- és Tiúiskola.
- II. Felsőbb eányiskola, általános és kereskedelmi irányu továbbképző tanfolyam.
- III. Internátus bennlakó és félig bennlakó tanulók számára.

Bővebb felvilágosítást nyuít és prospektust küld

Az igazgatóság.

Nyomatott Horovitz Zsigmond könyvnyomdájában Debrecz Darabos-utca 7. Typograph szedőgépen szedve.

Harsfalva

gyógyfürdő

klmatikus gyógyhely.

Vasuti állomás, p sta és távirda. 230 meter magassáiban fekszik a tenger színe felett. **Fürdőidény május 1-től szeptember 30-ig.** Gyönyörű fekvés, ózondus hársfa- és fenyőerdők. Kényelmes és olcsó ellátás, modern berendezés, hidegvíz gyógyintezet, sós és fenyő belégzőtermék (Inhalatorium,) savanyuvizes és vasas ásványvíz fürdők, orvosi felügyelet alatt álló kitünő vendéglők **Gyógyvize kitünő hatásu** tüdőbajok, malária (moesarláz), gégehörg- és tüdőhurut, máj- és lépdeganatok, hólyaghurut specifcus a görvélyes csont bántalmaknál. Mindenféle ideg-bántalmak, fejfájás, migraine, histeria, szédülés, nehéz légzés, hipochondria, vérbajok, köszvény, görvély, bujakór, delirium trem. potat. Női bajok, sápkór, havi zavaroknál Részletesebb felvilágosítással szolgál:

a fürdőigazgatóság Harsfalva (Bereg-m.

EREDETI BENZ CSÉPLŐKÉSZLETEK

BENZIN-LOKOMOBIL

ÁLLÓ ÉS FEKVŐ RENDSZERŰ. TELJES JÓÁLLÁSSAL KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK. ÁRNYEGYZ. INGYEN

BENZ MAGYAR AUTOMOBIL-ÉS MOTORGYÁR RÉSZV-TÁRS.

BUDAPEST, KÖZPONT V., DOROTTYA-UTCA 9. TELEFON: 198-79 ÉS 20-24.

Rutinirozott budapesti,

kiterjedt ismeretséggel bíró és 17 éve fennálló bejegyzett kereskedelmi irodatulajdonos

„fizetésektelen“

vagy fizetési haladékokat kérő és csődben lévő kereskedők és iparosok ügyeinek rendezését elvállalja, azt a legnagyobb lelkiismerettel, hártalan szorgalommal és figyelemmel minder körülményre rövid időn belül lebonyolítja. — Egyezségek esetleges financirozását magára vállalja. Sürgönyi meghívásra azonnal jelentkeznek. Wienben állandó képviselők tartok. Cim:

Fenyvessi Dávid

Rádai-u. 5. sz. Telefon 68—17.

Legjobb szépitőszér! Hölgyek részére nélkülözhetetlen!

Óvakodjunk az utánzatoktól! Törv. védve.

Ceodás, gyors és biztos hatásu.

A NŐI SZÉPSÉG

elérésére tökéletesítésére és fontartására legkitünőbb és legbiztosabb a vegyitizta, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmazó, teljesen ártalmatlan, minden gyógyszerertárban, drogériában és illatszerekkereskedésben kapható **Földes-féle**

MARGIT CRÉME SZAPPAN

Ezen világhírű arckenős eltávoit szépitőt, májfoltot, pattanást, mi essert és más minden bőrbajt, sőt ráncokat, himlőhelyeket is, az arcot fehérré, simává és üdőbbé varázsolja. **Ára: kis tégely 1 korona, nagy 2 kor. Margit hölgypor (3 féle színben) 1-20 kor. Margit szappan 70 f. Margit foggép (Zahn pasta) 1. korona, Margit arcvíz 1 korona.** Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész, ARAD.

Főraktár Debreczenben: Balázs Ödön, Jóna és Jóna drog. Kubek Sándor, Mihalovics Jenő, Mautner Alfréd, Tóth Béla, Baróc Zsigmond [Hajduszentoszló] Ercegy Gábor gyógyszerész Hajduböszörmény.

